

E S P O O 314
KARAKALLIO RASTASMÄKI

Röykiön koekaivaus
1990

Timo Jussila

Espoon
kaupungin-
museo

Perustiedot:

Kohde : ESPOO Karakallio Rastasmäki 314
 Tyyppi : röykkiö, kiven ja maan sekainen.
 Ajoitus: ajoittamaton (rautakautinen ?)

Kartta : 2043 01
 X : 6680 78
 Y : 2543 49
 Z : 36

Kunto : hyvä

Tila : 049 452 0002 1259 (kunta kylä tila talo)
 Omistaja: Hakan kiinteistöt (rakennusliike HAKA)

Kaivauksen teettäjä

ja kustantaja : Espoon kaupunginmuseo.
 Kaivauksen johtaja : Timo Jussila, HUK
 Tutkimusavustaja : Teemu Makkonen, opiskelija
 Kenttätyön ajankohta: 12.6. -15.6. 1990

Kaivaus oli koekaivaus, jossa tutkittiin neljännes röykkiöstä.
 Ei löytöjä.
 Kiinteänä rakennelmana paljastui palanut hirsikehikko.

Kartat: Ote virastokartasta 1:10000
 Yleiskarttaluonnos 1:200
 Kaivauskartta 1:25, pinta ja taso 1
 - " - , taso 2 ja 3
 - " - , taso 4 ja 5 pohja
 - " - , profiilit

Valokuvaluettelo

ESPOO Karakallio Rastasmäki 314
röykkiön koekaivaus 1990

Inventoidessani Espoon kaupunginmuseon toimeksiannosta Espoon muinaisjäännöksiä keväällä 1990, löysin epämääräisen kiven ja maan sekaisen röykkiön Karakallion kaupunginosan Rastasmäen alueen koillisosasta. Espoon kaupunginmuseo päätti suosituksestani teettää saman tien röykkiössä koekaivauksen. Neljän päivän aikana kaivoin yhdessä apulaiseni opiskelija Teemu Makkosen kanssa neljänneksen röykkiöstä. Kaivauksen jälkeen röykkiö ennalistettiin

Paikka sijaitsee Karakallion NE-puolella, Leppävaaran kartanosta 330 m W-SW, Rastalantiestä 530 m E, metsäalueen N-osassa olevalla n. 60 x 30 m laajuisella kalliopaljastumalla, joka on kartanon läntisimmästä talousrakennuksesta (uusi metallirakenteinen maneesi) n. 100 m W. Kallio on nykyisestä pellon rajasta 85 m etelään.

Ympäristö

Inventointikertomuksessa (T. Jussila, Espoon muinaisjäännösten inventointi 1990) totean seuraavaa:

"Röykkiö on pieni, n 4 m halkaisijaltaan ja noin 45 cm korkea sammalpeitteinen matalaa heinää kasvava kiven ja maan sekainen kasa, kallionnyppylän korkeimmalla kohdalla, kalliopohjalla. Röykkiön NW-puolella, kalliopaljastuman alarinteessä on toinen suurempi kivikasa, jossa on suuria liki 80 x 80 senttisiä kiviä. Kivikko on paljas ja ilmeisesti resentti. Pohjoispuoliset pellot lienevät joskus ulottuneet kallion juurelle?"

Tarkastin laajasti kartanoa ympäröiviä peltoja, ilman kummempaa havaintoa esihistoriasta. Pellot olivat oraalla ja kuivia, joten havaintomahdollisuudet olivat kehnohkot. Mahdollinen röykkiöön liittyvä asuinpaikka on saattanut sijaita kartanon piha-alueella, tai kallion etelä ja pohjoispuolisilla tasaisilla mineraalimailla. Löysin pari epämääräistä kvartsia röykkiöstä 400 m W-NW olevalta palstaviljelyalueelta. Samoin yksi epämääräinen kvartsi löytyi kartanon E-puoliselta pellolta. Näitä epämääräisiä kvartseja en tohtinut luetteloita kansallismuseon kokoelmiin."

Rastasmäen metsäalueen N-puolella on laaja peltoaukea, joka on ollut kapean vuonon päässä meren lahtena vedenpinnan ollessa yli 16 m mpy tasolla, tämän jälkeen peltoaukea lienee ollut supistuvana järvenä historialliselle ajalle asti. Jyrkkien ja korkeiden kallioiden välissä oleva lasku-uoma on lähtenyt "järvestä" etelään Leppävaaran kartanon itäpuolelta.

"Muinaisjärven" paikalla olevan pellon alin korkeus on nyt 19 m mpy ja lasku-uoman suulla 17 m mpy.

Nykyinen pelto on röykkiökalliosta 90 m N. Pellon reunassa on havaittavissa rantakerrostumahiekkaa n. 23 ja 26 m mpy korkeustasoilla. Nämä korkeudet ovat selvästi kivikautisia merenrantapintoja, mutta järvellä on kuroutumisen jälkeen saattanut olla oma, itäme-restä riippumaton vedenpinnan historia.

Kaivaus

Kaivoimme röykkiön lounaisneljänneksen kerroksittain (ks. kartat). Röykkiökiveyksessä en havainnut selvää rakenteellisuutta. Kivien koko ja niiden määrä suureni röykkiön reunalta keskustaan. Röykkiössä oleva hiekka oli täysin puhdasta. Röykkiön pohjasta, kallion päältä paljastui palanut kehikkorakennelma, josta oli jäljellä isoja kekäleitä. Kehikon kooksi arvioin n. 2 x 2 m. Kehikon ympärillä oli nokista hiekkamaata ja kehikon eteläreunalla oli myös punaiseksi palanutta hiekkaa. Kehikko on ollut matala, ilmeisesti vain yhdestä hirsikerrasta koottu. Hirsien paksuus on ollut 13 - 15 cm. Röykkiön alla, kallion päällä oli ohut vahva nokikerros, hirsikehikon rajaamalla alueella. Tämän nokikerroksen päällä oli, kuten jo aiemmin totesin, puhdasta hiekkaa.

Mitään löytöjä ei tullut, ei edes resentejä löytöjä.

Tulos

Röykkiön ajoitus ja tarkoitus jäi löytöjen puuttuessa epäselväksi. Mikään uunirakennelman jäännös se ei voine olla. Mitään uuniin viittaavaa muurausta tms. en havainnut. Myöskin röykkiön sisällä oleva puhdas hiekka sulkee mielestäni pois uunivaihtoehdon. Peltoraunio ei röykkiö myöskään ole. tin hiiltyneestä hirsikehikosta hiilinäytteen.

Paikalle on rakennettu hirsikehikko, kehikon ulkoreunalle on kasattu hiekkaa. Kehikko on poltettu. Kehikon sisällä on samalla poltettu jotain noeksi. Tämän jälkeen kehikko on täytetty hiekalla ja kivillä.

Esitän Espoon kaupunginmuseolle, että röykkiö kaivettaisiin kokonaisuudessaan kesällä 1991.

Espoo 14.11. 1990

Timo Jussila

VALOKUVALUETTELO:

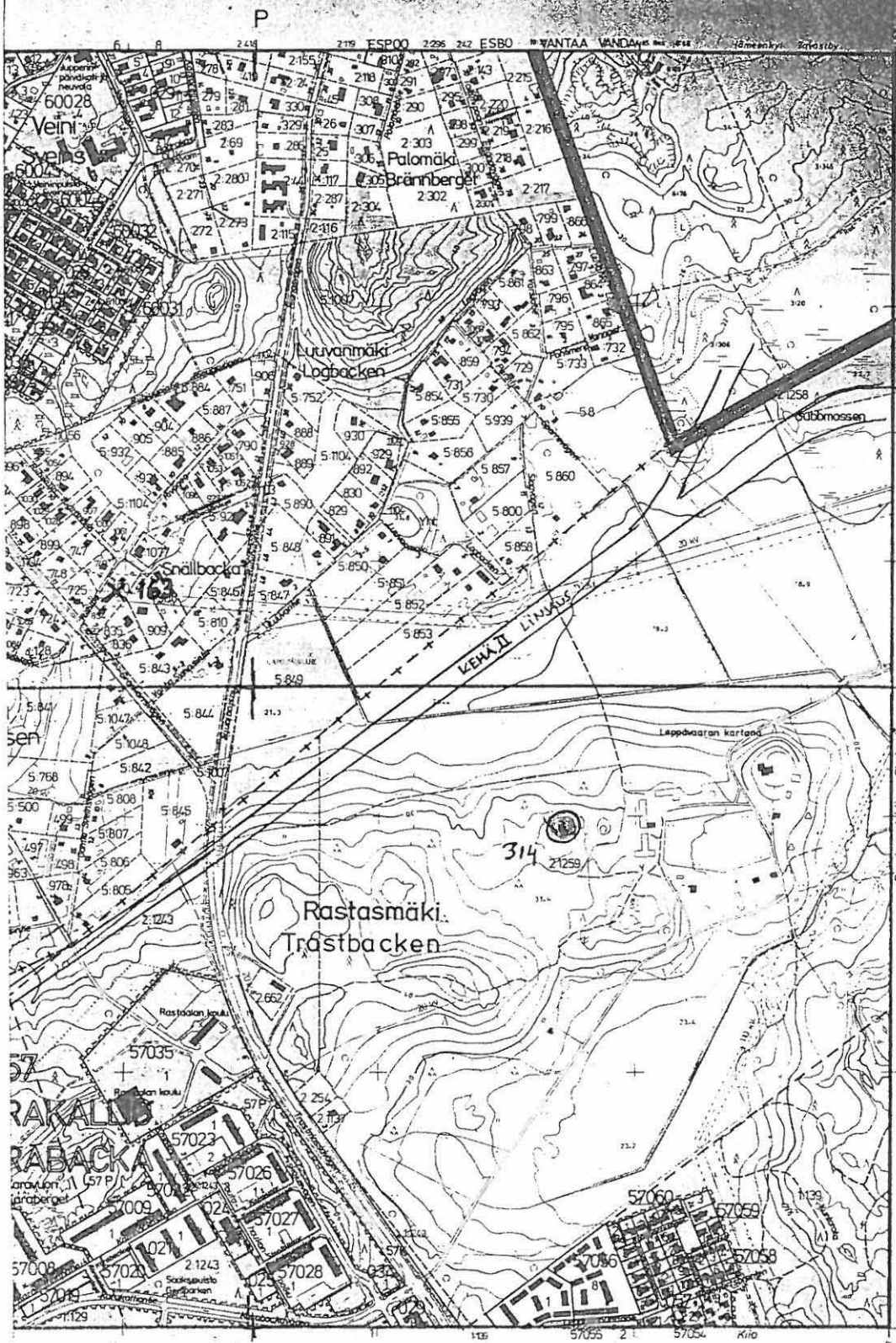
Espoon Museo

- 1137.043 Røykkiö länneestä tallin suuntaan. Matala røykkiö kallion laella.
- 1137.044 Røykkiö, kuvattu idästä.
- 1137.045 Toinen, ilmeisesti resentti røykkiö kallion N-laidalla.
- 1137.046 Røykkiön pinta ennen kaivausta
- 1137.047 Røykkiö, taso 1
- 1137.048 røykkiö taso 2
- 1137.049 røykkiö taso 2
- 1137.050 røykkiö taso 3
- 1137.051 røykkiö taso 4
- 1137.052 røykkiö taso 4-5. keskus
- 1137.053 røykkiö taso 5
- 1137.054 røykkiön keskustan pohja, profiili, hiilikerros pohjalla
- 1137.055 røykkiön pohja, itäprofiili
- 1137.056 røykkiön pohja, pohjoisprofiili
- 1137.057 røykkiön pohja, pohjoisprofiili
- 1137.058 røykkiö ennallistettuna

Kansallismuseo *3. kerr*

- 22133 røykkiön pinta ennen kaivausta
- 22134 røykkiö taso 1
- 22135 røykkiö taso 2
- 22136 røykkiö taso 3
- 22137 røykkiö taso 4
- 22138 røykkiö taso 5
- 22139 røykkiön keskusta, pohja, hiilikerros pohjalla profiilissa
- 22140 røykkiön pohja, pohjoisprofiili
- 22141 røykkiö ennallistettuna

ESPOO 314 KARAKALLIO RASTASMÄKI 1:10000

15

16

254300

43

668100

668000

	11	25		7	19	33	49	60
	12	26	42	8	20	34	50	61
1	13	27	43	9	21	35	51	62
2	14	28	44	10	22	36	52	63

NP 15-16

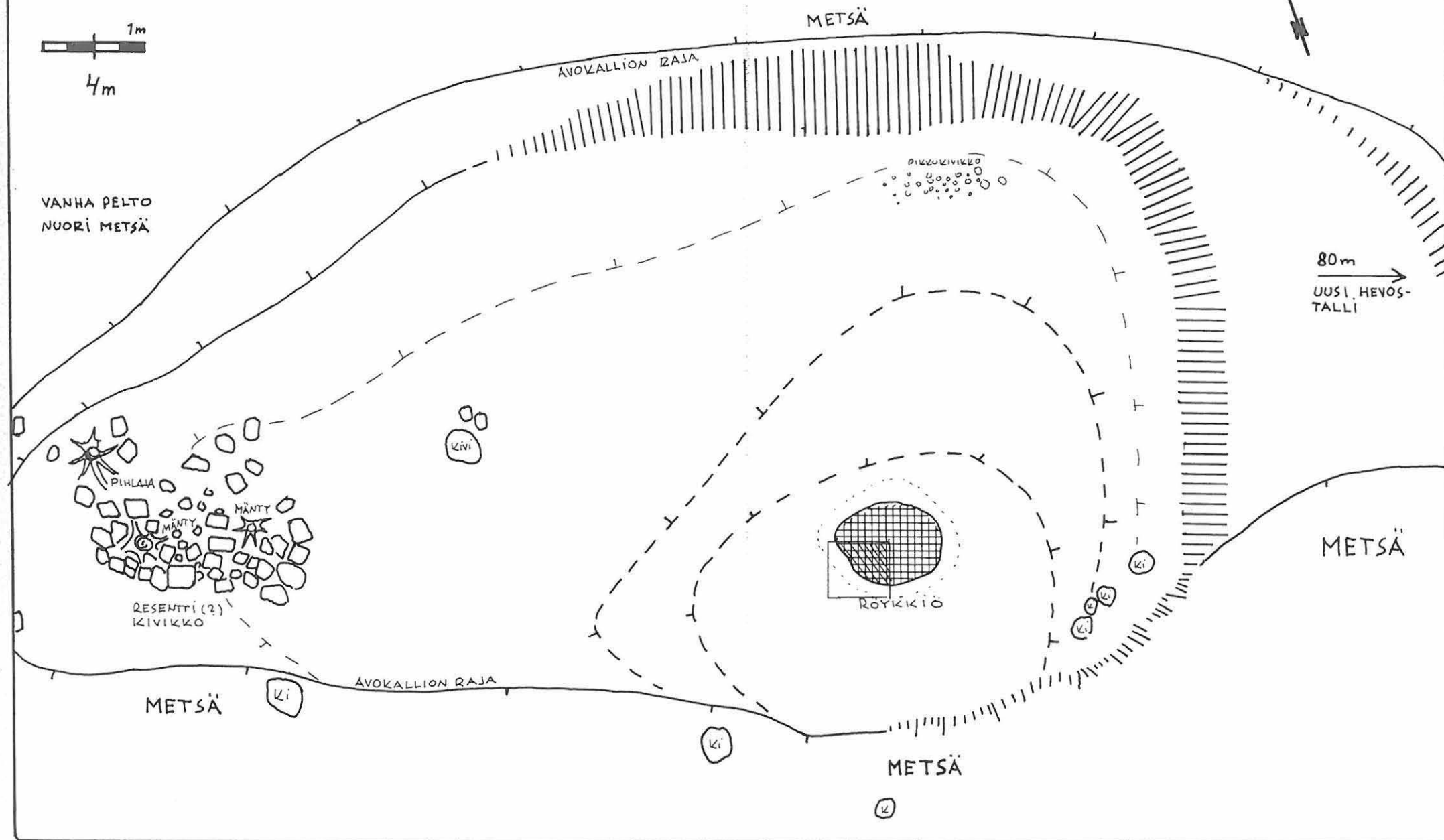
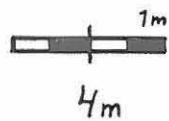
254300

ESPOO [314] KARAKALLIO RASTASMÄKI

TIMO JUSSILA 1990

Koekaivaus

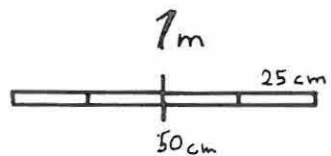
1:200

ESPOO 314 KARAKALLIO RASTASMÄKI RÖYKKIÖ

TIMO JUSSILA 1990

1:25

- HIILTÄ
- ||||| KALLION
JA
RÖYKKIÖ-
MAAN RAJA

1. TASO
TURVEKERROS
POISTETTU

KALLIO

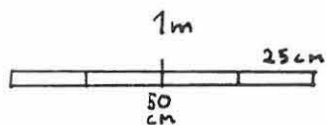
HIEZLA

KIVI

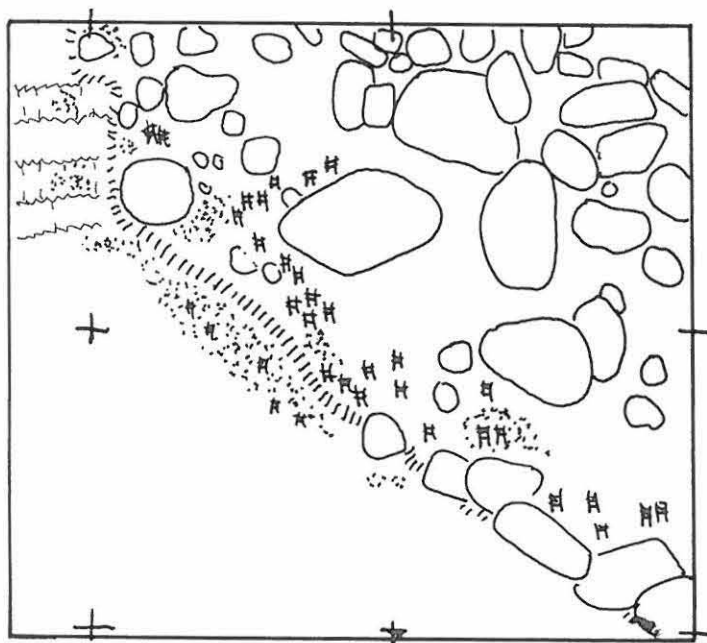
ESPOO **314** KARAKALLIO RASTASMÄKI RÖYKKIÖ

TIMO JUSSILA 1990

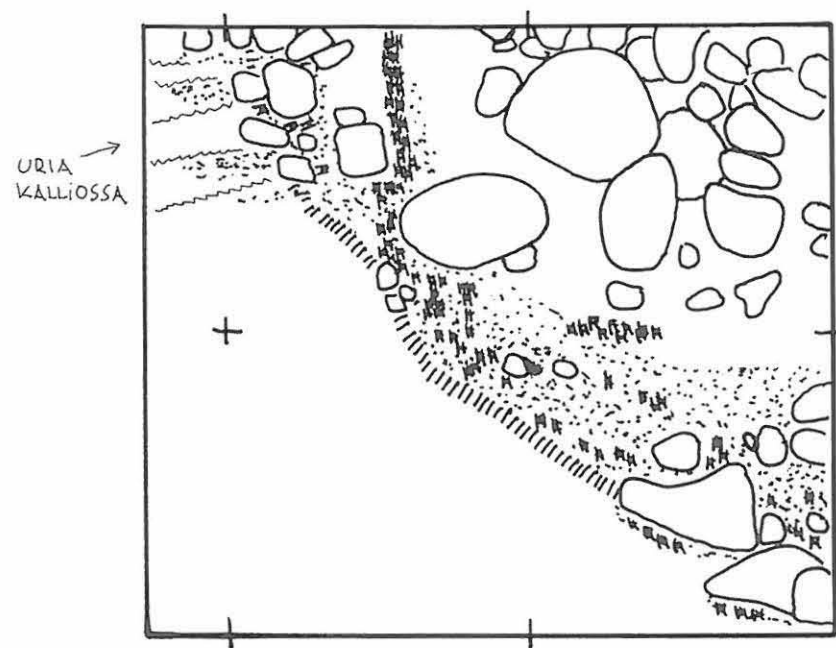
1:25

TASO 2

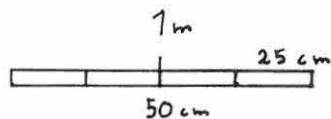
TASO 3

ESPOO 314 KARAKALLIO RASTASMÄKI RÖYKKIÖ

TIMO JUSSILA 1990

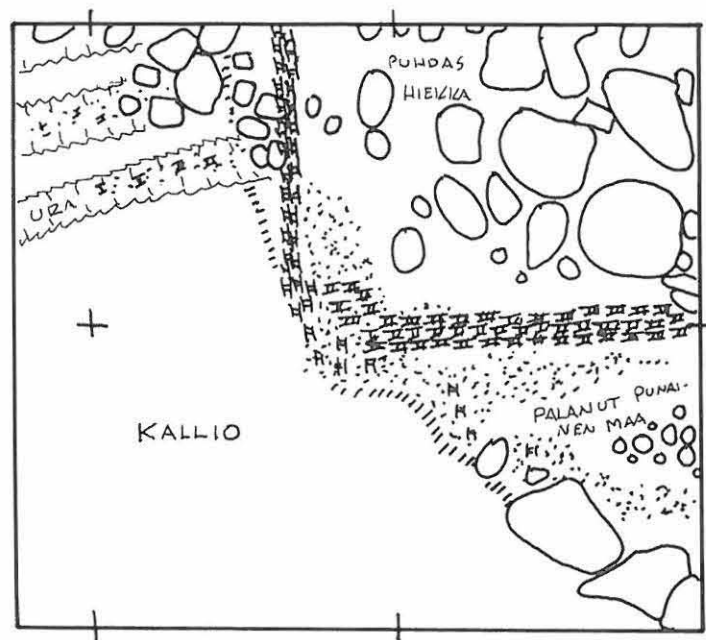
1:25

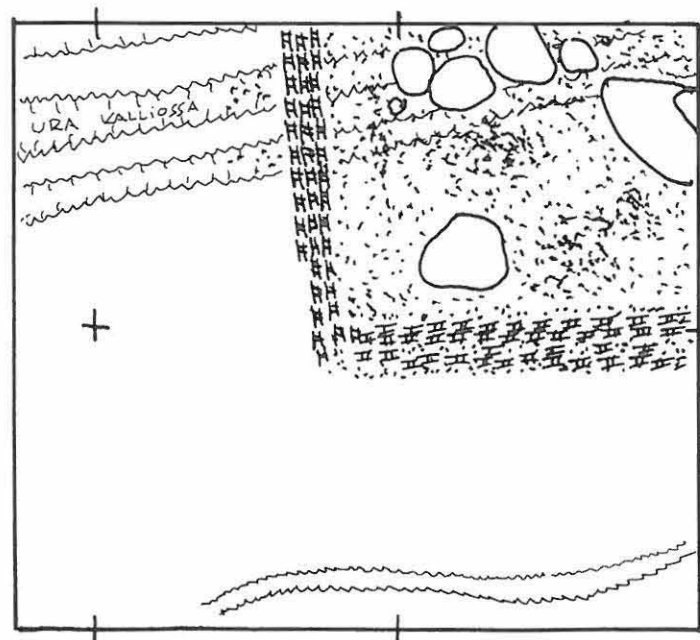
HH HILTA
NOKEA

TASO 4

KALLIO POHJA

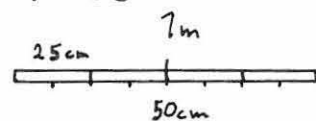

ESPOO 314 KARAKALLIO

RÖYKKIÖ

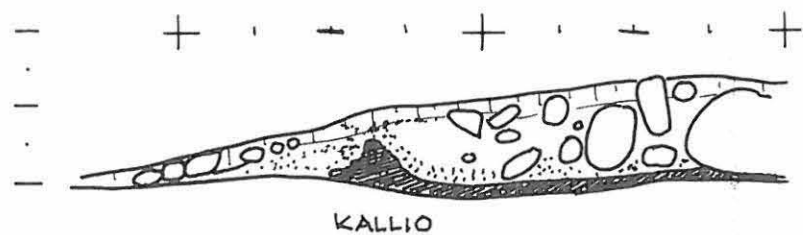
1:25

TIMO JUSSILA 1990

HILLI-NOKI
NOKI

W ← POHJOIS PROFIIILI

ITÄPROFIIILI → S

